

О П Р Е Д Е Л Е Н И Е
№ 1169

София, 06.11.2012 година

ВЪРХОВЕН КАСАЦИОНЕН СЪД, ЧЕТВЪРТО ГРАЖДАНСКО ОТДЕЛЕНИЕ в закрито съдебно заседание на осемнадесети октомври две хиляди и дванадесета година в състав:

Председател: СВЕТЛА ЦАЧЕВА

Членове: АЛБЕНА БОНЕВА БОЯН ЦОНЕВ

изслуша докладваното от съдията Цачева гр. д. № 455 по описа за 2012 год., и за да се произнесе взе предвид следното:

Производство по чл. 288 ГПК.

С решение № 551 от 25.11.2011 година по гр.д. № 420/2011 г. на Софийски окръжен съд е потвърдено решение № 53 от 22.03.2011 г. по гр.д. № 614/2010 г. на Благоевградски районен съд, с което е отхвърлен иск с правно основание чл. 227, ал.1, б. „в” ЗЗД, предявен от М. Д. С. от [населено място] против С. В. П. от [населено място] за отмяна на дарение поради отказ на дарения да даде издръжка, от която дарителят се нуждае. В решението е прието за установено, че през 1993 г. ищцата е прехвърлила на ответницата $\frac{1}{2}$ ид. част от апартамент, находящ се в [населено място]. С нотариална покана от м. март 2010 г. ищцата е поискала от ответницата месечна издръжка в размер на 500 лева. След получаване на поканата ответницата е започнала да и превежда по 110 лева, уведомявайки, че това е сумата, която е в състояние да предоставя. Прието е, че ищцата се нуждае от 303 лева месечно, включващи и разходи за медикаменти, от които разполага с 246 лева от получаваната пенсия и предоставяната от ответницата издръжка, а ответницата, след изплащане на издръжката има месечен доход от 241 лева. При така установените факти, съдът е формирал извод, че ищцата е изпаднала в нужда от издръжка, тъй страда от хронични заболявания, изискващи средства за лечение над дохода от пенсията и; че след узнаване на тази нужда ответницата е започнала незабавно да предоставя издръжка съобразно възможностите си; че дарителката разполага с месечен доход над размера на средната за страната работна заплата; че отказът на надарената да предоставя издръжка в искания размер не е проява на непризнателност, тъй като би изпаднала в по-тежко затруднение от дарителката, поради което предявения иск за отмяна на дарението е отхвърлен като неоснователен.

Касационна жалба против решението на Софийски окръжен съд е постъпила от М. Д. С. от [населено място]. Изложени са доводи за наличие на основание за допускане на касационно обжалване по чл. 280, ал.1, т. 1 ГПК. Поддържа се, че въпросът от значение ли е за отмяна на дарението възможността на надарения да дава поисканата от дарителя издръжка е разрешен в противоречие с приетото в решение № 501 от 29.06.2010 г. по гр.д. № 500/2009 г. на Трето гражданско отделение на Върховния касационен съд, постановено по реда на чл. 290 ГПК.

В решение № 501 от 29.06.2010 г. по гр.д. № 500/2009 г. на Трето гражданско

отделение на Върховния касационен съд е прието, че надареният е длъжен да дава поисканата му от дарителя издръжка, от която той се нуждае; че издръжката се дължи докато трае нуждата на дарителя и до размера на подареното; че възможността на дарения да отдели издръжката от доходите си е без значение, тъй като той притежава подареното, а неплащането на издръжка до изчерпване на подареното е проява на непризнателност, обуславяща отмяна на дарението на основание чл. 227, ал.1, б. „в” ЗЗД.

Същото становище е застъпено и в решение № 141 от 10.03.2003 г. по гр.д. № 2950/2008 г. на Трето гражданско отделение на Върховния касационен съд, постановено по реда на чл. 290 ГПК.

Същевременно в решение № 526 от 03.02.2012 г. по гр.д. № 681/2010 г. на Четвърто гражданско отделение на Върховния касационен съд, постановено в производство чл. 290 ГПК за уеднаквяване на съдебната практика е прието, че потестативното право на дарителя да отмени извършеното дарение не е проява на принципа за недопускане на неоснователно обогатяване; че това право възниква само когато надареният прояви непризнателност в обществено укорима форма; че не може да се приеме като проява на непризнателност непредоставянето на издръжка, ако надареният би поставил себе си и лицата, които е длъжен да издържа по закон в по-лошо положение от това на дарителя.

Върховният касационен съд, състав на Четвърто гражданско отделение намира, че са налице предпоставките на чл. 280, ал.1 ГПК за допускане на касационно обжалване на въззивното решение на Софийски окръжен съд. Изходът на делото се обуславя от материалноправния въпрос: налице ли е непризнателност по смисъла на чл. 227, ал.1, б. „в” ЗЗД ако надареният не предостави поисканата от дарителя издръжка поради липса на достатъчно средства да издържа себе си и лицата, които е длъжен да издържа по закон или непризнателност е налице независимо от материалните възможности на надарения докато разполага с подареното до неговото изчерпване, който е разрешен противоречиво в посочените решения на Върховния касационен съд, постановени в производство по чл. 290 ГПК.

Предвид констатираното противоречие в практиката на Върховния касационен съд, производството по делото следва да бъде спряно и на основание чл. 292 ГПК следва да бъде предложено на общото събрание на гражданска колегия да постанови тълкувателно решение по обуславящия изхода на делото въпрос по приложението на 227, ал.1, б. „в” ЗЗД.

Воден от изложеното, Върховният касационен съд, състав на Четвърто гражданско отделение

О П Р Е Д Е Л И :

ДОПУСКА касационно обжалване на решение № 551 от 25.11.2011 година по гр.д. № 420/2011 г. на Софийски окръжен съд.

СПИРА производството по гр.д. № 455/2012 година на Четвърто гражданско отделение на Върховния касационен съд.

ПРЕДЛАГА на общото събрание на гражданска колегия на Върховния касационен съд да постанови тълкувателно решение по материалноправния въпрос по приложението на чл. 227, ал.1, б. „в” ЗЗД - налице ли е непризнателност ако надареният не предостави поисканата от дарителя издръжка поради липса на достатъчно средства да издържа себе си и лицата, които е длъжен да издържа по закон или непризнателност е налице независимо от материалните възможности на надарения докато разполага с подареното до неговото изчерпване.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ЧЛЕНОВЕ: